

PROGRAMMABOEKJE

van de werkgroep

Kerk-Anders

te Sleeuwijk / Woudrichem

2020 – 2021

WOORD VOORAF

De werkgroep *Kerk-Anders*, een initiatief van beide PKN-kerken, brengt aan het begin van het nieuwe seizoen het bekende boekje uit: een soort keuzemenu uit al de items die de werkgroep leden hebben verzameld. Onderwerpen die betrekking hebben op geloven en kerk-zijn, spiritualiteit en kunst; kortom op het leven zoals dat zich in onze omgeving en verder afspeelt en waar we allen deel van uit maken.

Het programma van *Kerk-Anders* wordt ook opgenomen in het Parochieblad van de Sint Elisabethparochie en met name geldt dit voor de parochie-eenheid Woudrichem/Sleeuwijk.

Nadat we het seizoen 2019-2020 na 10 maart moesten beëindigen wegens het corona-virus, willen we in september 2020 weer starten met het nieuwe seizoen. Een aantal geannuleerde activiteiten van vorig seizoen is opnieuw geagendeerd. Wel met de opmerking dat alles, meer dan vroeger, onder voorbehoud zal plaatsvinden. Dit doen we uiteraard met inachtneming van de bekende RIVM-voorschriften. De ruimten waarvan we gebruik maken, zijn hiertoe aangepast.

Anders dan voorgaande jaren is aanmelden voor alle activiteiten nu verplicht. En ook het vriendelijke, doch dringende verzoek om niet te komen als u verschijnselen heeft die zouden kunnen wijzen op het COVID-19 virus.

Dit boekje wordt uitgedeeld op de startzondag en ligt gedurende het hele seizoen in de hal van de kerkgebouwen. Daarnaast wordt het ook digitaal verspreid. Stuur u het programma ook gerust door naar mogelijk geïnteresseerden in uw omgeving.

In het programmaboekje vindt u informatie over de gesprekskringen van de predikanten Christien Flier en Leo Oosterom en een activiteit georganiseerd door de 40-dagen commissie. U kunt zich via de aangegeven emailadressen opgeven als u hieraan wilt deelnemen.

We hopen op veel inspirerende bijeenkomsten met elkaar!

Hartelijke groet,
werkgroep *Kerk-Anders*

CONTACTGEGEVENS

Het algemene e-mailadres van de werkgroep *Kerk-Anders* voor
aanmeldingen, vragen en/of opmerkingen is
werkgroepkerk.anders@gmail.com

Leden van de werkgroep *Kerk-Anders* zijn:

Annemarie Smits-Ruiter	06-43579009
Christien Flier	851332
Leida van Diest	302850
Leo Oosterom	851332
Nadine Veenman	307308
Ria van der Berg	06-33797413
Rien van de Kreeke	06-34134211
Riet Gelderblom	302552

INHOUDSOPGAVE

WOORD VOORAF	2
CONTACTGEGEVENS.....	5
ACTIVITEITENOVERZICHT SEIZOEN 2020 - 2021.....	8
Filmavond – Five feet apart	10
Creatieve avond - Herfst.....	10
21 lessen voor de 21e eeuw	11
Bijbelstudie over het evangelie volgens Markus.....	12
Filmavond – De beentjes van Sint-Hildegard	13
Dementie – hoe ga je hier zo goed mogelijk mee om?	14
Workshop kersttransparant	14
Gesprekskring - Patronen in relaties	16
Filmavond – Kapsalon Romy.....	17
Boekbespreking – In ongenade	17
Boekbespreking – De onzichtbare maat.....	18
Judas, verrader of vriend?	19
Gezamenlijke maaltijd in de veertigdagentijd.....	20
Gesprekskring - Deugen de meeste mensen?	20
Partridge project.....	21
Kruisweg	22
Poëzie in Gorinchem.....	23
Kloosterweekend.....	23
Filmavond – Lore	24

De Orgelzolders	25
Excursie Rotterdam	25
Luisteravond - op huisbezoek met Mendelssohn.....	26
Fietstocht	26
AANMELDEN - PRAKTISCHE REGELS.....	28
FLITSBERICHT.....	29

ACTIVITEITENOVERZICHT SEIZOEN 2020 - 2021

Activiteit	Datum en tijd	Blz.	Aangemeld
Film – Five feet apart	Dinsdag 22 september 20.00 uur	9	☐
Creatieve avond – Herfst	Dinsdag 6 oktober 19.00 uur	9	☐
21 lessen voor de 21 ^e eeuw	Dinsdag 13 oktober 20.00 uur	10	☐
Bijbelstudie over het evangelie van Markus*	Donderdag 15 okt, 19 nov, 17 dec, 21 jan, 18 feb, 18 mrt 10.00 uur	11	☐
Film – De beentjes van Sint-Hildegard	Woensdag 18 november 20.00 uur	12	☐
Dementie – hoe ga je hier zo goed mogelijk mee om?	Dinsdag 24 november 19.30 uur	13	☐
Workshop kersttransparant	Dinsdag 8 december 19.00 uur	13	☐
Gesprekskring: Patronen in relaties*	Dinsdag 12 januari, 9 februari 20.00 uur	15	☐
Film – Kapsalon Romy	Woensdag 13 januari 14.00 uur	16	☐
Boekbespreking: In ongenade	Dinsdag 19 januari 20.00 uur	16	☐
Boekbespreking: De onzichtbare maat	Dinsdag 9 februari 19.30 uur	17	☐
Judas, verrader of vriend?	Woensdag 17 februari 19.30 uur	18	☐
Maaltijd in de veertigdagentijd*	Datum en tijd volgt tzt	19	☐
Gesprekskring: Deugen de meeste mensen?	Maandag 1 en 8 maart 20.00 uur	19	☐

Partridge project	Woensdag 3 maart 20.00 uur	20	☐
Kruisweg	Maandag 29 maart 20.00 uur	21	☐
Poëzie in Gorinchem	Zaterdag 27 maart	22	☐
Kloosterweekend*	Vrijdag 9 april tm zondag 11 april	23	☐
Film – Lore	Woensdag 21 april 20.00 uur	23	☐
De Orgelzolders	Woensdag 28 april 19.30 uur	24	☐
Excursie Rotterdam	Zaterdag 1 mei	24	☐
Luisteravond: op bezoek bij Mendelssohn	Maandag 10 mei 20.00 uur	25	☐
Fietstocht	Zaterdag 5 juni	25	☐

*aanmelden via afwijkend mailadres, zie desbetreffende blz.

Filmavond – Five feet apart (1,5 meter afstand)

Datum : dinsdag 22 september 2020
Tijd : 20.00 uur
Plaats : Koren-aar
Leiding : Rien van de Kreeke

Je bent jong en wordt verliefd op elkaar....

Maar allebei ben je opgenomen in de ernstig steriele omgeving van een ziekenhuis, waarin onderlinge afstand heel belangrijk is. *Nu al een film over de Corona-tijd?* Nee, maar er zijn veel overeenkomsten. Stella is een levendige en vrolijke 17-jarige. In tegenstelling tot de meeste tieners moet zij een groot deel van haar tijd in het ziekenhuis doorbrengen als fibrose (taaislijmziekte) patiënt. Wanneer Stella haar charmante en rebelse medepatiënt Will ontmoet, ontstaat er een sterke band. Maar de regels dicteren, dat zij en Will op veilige afstand van elkaar moeten blijven.

Als hun gevoelens voor elkaar groeien, staan Stella en Will voor een belangrijke vraag: Hoe voelt liefde, wanneer zelfs de minste aanraking verboden is? Alhoewel de film gaat over een totaal andere en unieke situatie, zijn er veel overeenkomsten te trekken naar het hier en nu.

Creatieve avond - Herfst

Datum : dinsdag 6 oktober 2020
Tijd : 19.00 uur
Plaats : Koren-aar
Leiding : Janine en Simone
Kosten : € 20 per deelnemer, graag gepast betalen

“Herfst, herfst wat heb je te koop. Paddenstoelen, honderd op een hoop”

Rond 22 september, als de zon het sterrenbeeld van de weegschaal binnentreedt, begint volgens de kalender de herfst, de zomer is ten

einde. Herfst, het seizoen van de warme kleuren, vallende bladeren en de natuur die zich terugtrekt.

Een tijd om met elkaar te knutselen, te genieten van de rijkdom van de natuur en samen uit te kijken naar de lichtfeesten die gaan komen.

In deze workshop is de natuur onze inspiratiebron. We werken met zachte wol en je kiest zelf welke paddenstoelen je wilt maken. De sprookjesachtige op een boomstammetje, de meer abstractere in zachte pastelkleuren, rood met witte stippen, of paddenstoelen die je als decoratie aan een tak kunt hangen.

Als je de smaak te pakken hebt, kun je ook nog eikeltjes erbij maken. Het gaat vooral om creëren en plezier hebben. Tijdens deze workshop leren we om zowel droog als nat te vilten.

Maximaal 15 deelnemers

Graag vóór 22 september aanmelden i.v.m. inkoop materialen.

21 lessen voor de 21e eeuw – boekbespreking van Yuval Noah Harari

Datum : dinsdag 13 oktober 2020 (2^e avond*)
Tijd : 20.00 uur
Plaats : Koren-aar
Leiding : ds. Adrian Blom

Na zijn succesvolle werken 'Sapiens' (2014) en 'Homo Deus' (2016) over respectievelijk de geschiedenis en toekomst van de mensheid, geeft de Israëlische historicus, futuroloog en transhumanist Harari (1976) hier een overzicht van de uitdagingen waar Homo Sapiens anno 2018 voor staat op het gebied van (bio)technologie,

klimaatverandering, kunstmatige intelligentie, politiek, religie, oorlog, terrorisme.

Vergeleken met zijn eerdere werk zijn de lessen in dit boek meer in essaystijl geschreven en bevatten veel actuele onderwerpen zoals de Brexit, het presidentschap van Trump en het Israël van Netanyahu. Daarnaast is de persoon van de auteur prominent aanwezig en komen zijn homoseksualiteit, de Israëlische nationaliteit, het jodendom en zijn visie op meditatie en de menselijke geest uitgebreid aan de orde.

Harari wil de lezer niet bang maken met zijn doemscenario's maar geeft ook hoop en advies over hoe om te gaan met complexiteit, technologie en oorlogsdreiging.

*In verband met corona is de 2^e avond van deze boekbespreking vorig seizoen geannuleerd. Indien u de 1^e avond niet heeft bijgewoond, maar u wilt deze avond wel aanwezig zijn, dan is het raadzaam kennis te nemen van de inhoud van het boek.

Bijbelstudie over het evangelie volgens Markus

Datum : donderdag 15 oktober, 19 november, 17 december,
21 januari, 18 februari, 18 maart (telkens derde donderdag
in de maand)
Tijd : 10.00 uur – 11.30 uur
Plaats : Trefpunt
Leiding : ds. Christien Flier

Van de vier evangeliën staat dat van Markus bekend als het oudste. Dit evangelie ademt een heel eigen sfeer. Het biedt een bijzondere taal en boodschap omtrent Jezus. De betekenis van zijn leven en werk wordt in een haastige telegramstijl opgeschreven. Hier hebben latere uitleggers de meest uiteenlopende verklaringen voor gegeven. Het zou gaan om een boodschap voor vervolgte christenen in geheimtaal.

Of het was een politiek protestschrift tegen de overheid voor onderdrukte boeren en arbeiders. Weer anderen zagen er een mystiek boek in, dat de ware aard van Jezus als geheim presenteerde. Al met al heeft dit boek net zoveel vragen als antwoorden wakker geroepen. Om die reden willen wij dit boek opnieuw gaan lezen. We willen op zoek gaan naar waar dit oude boek óns raakt, niet alleen persoonlijk, maar ook als gemeenschap.

Aanmelden: flier@ontmoetingskerksleeuwijk.nl

Filmavond – De beentjes van Sint-Hildegard

Datum : woensdag 18 november 2020
Tijd : 20.00 uur
Plaats : Koren-aar
Leiding : Rien van de Kreeke

Jan (Herman Finkers) is 35 jaar getrouwd met Gedda (Johanna ter Steege). Gedda houdt zoveel Jan, dat hij het er benauwd van krijgt. Zij ziet het huwelijk als een vorm van begeleid wonen. Wanneer hij een glas van tafel wil pakken, is zij hem al voor en reikt hem het glas aan. Daarnaast bepaalt ze zijn kleding, vriendschappen, vakanties en al hun andere bezigheden.

In een poging meer ruimte te krijgen, maakt Jan dermate rare sprongen, dat hij zijn huwelijk in een gesloten afdeling ziet veranderen. Dochter Liesbeth zit met haar afgepaste en jaloeerse vriend in eenzelfde schuitje als haar vader. In de beentjes van Sint-Hildegard nemen zij hun partners onder de loep en komt de vraag op: Hoeveel liefde is *te veel* liefde?

Dementie – hoe ga je hier zo goed mogelijk mee om?

Datum : dinsdag 24 november 2020
Tijd : 19.30 uur (*andere aanvangstijd*)
Plaats : Trefpunt
Leiding : ds. Ria Meeder – van Hof

Dementie verandert in toenemende mate het leven van degene die dat overkomt en de naasten.

Voor familieleden, vrienden, vrijwilligers, kortom voor iedereen die betrokken is, is het goed om te weten wat dementie inhoudt; wat betekent het voor de persoon zelf en hoe ga je er zo goed mogelijk mee om?

Jennie Dalm, casemanager dementie en Bettina Kraaieveld, coördinator vrijwillige hulp en zorg, zetten zich vanuit hun werk bij De Riethorst Stromenland en Trema in voor een Dementievriendelijke gemeente.

Zij willen deze avond graag vanuit hun vakgebied informatie geven. Daarnaast gaan zij graag in gesprek over dit onderwerp.

Hoe gaan we als samenleving om met mensen met dementie, wat geeft hoop en hoe kunnen wij helpen om zo lang mogelijk een zelfstandig en volwaardig leven te leiden.

Iedereen die geïnteresseerd is in dit onderwerp is van harte welkom. Graag wil ik, ds. Ria Meeder -van Hof naar aanleiding van deze avond t.z.t. met belangstellenden verder praten over hoe wij als kerk een “dementievriendelijke gemeente” kunnen zijn.

Workshop kersttransparant

Datum : dinsdag 8 december 2020
Tijd : 19.00 uur
Plaats : Koren-aar
Leiding : Janine en Simone
Kosten : € 20 per deelnemer, graag gepast betalen

“ Stil nu, stil nu, maak nu geen gerucht. Stil nu, stil nu, ‘t ruist al door de lucht. ‘t Wonder komt heel zachtjes aan. ‘t Kerstkind wil hier binnengaan. Stil nu, stil nu, maak nu geen gerucht.

M.E.van Ebbenhorst Tengbergen

Terwijl het buiten al vroeg donker is, wordt het in de huiskamer lichter door de lichtjes die we aansteken. In de huidige tijd van angst en onzekerheid, is het fijn om ons te verbinden met het licht in en buiten ons. Het licht van hoop.

Advent is de tijd van verwachting. We staan open voor wat er uit de hemel tot ons komt. Eens, heel lang geleden, verscheen er een engel aan een jonge vrouw die Maria heette. De engel verkondigde haar, dat het Christuskind, het kind van hoop, uit haar geboren zou worden.

In deze workshop gaan we met transparant zijdevloeipapier en karton een luikje met beschermengel of een verkondigingsluikje maken. Beide zijn een 3-luikje.

Zijdevloeipapier is een zeer handzaam materiaal. Je kunt er mee vouwen, scheuren, kreuken, snijden en knippen en het is geschikt voor zowel grote als zeer fijne werkstukken. Bij deze 3-luikjes, gaan we knippen en snijden, waarbij uitgesneden papierdelen gestapeld worden om de vorm te laten ontstaan. De verschillende, uit papier gesneden onderdelen, worden over elkaar geplakt. Het maken van een transparant vraagt om enig geduld en toewijding, maar brengt in de uitvoering ervan, telkens weer, een ervaring van geraakt worden door het licht!

Maximaal 15 deelnemers

Graag vóór 24 november aanmelden i.v.m. inkoop materialen.

Gesprekskring - Patronen in relaties

Datum : dinsdag 12 januari en 9 februari 2021

Tijd : 20.00 uur – 21.30 uur

Plaats : Trefpunt

Leiding : ds. Christien Flier

Toen in februari 2020 de film ‘de beentjes van Sint Hildegard’ bezig was een filmkraker te worden konden we niet vermoeden dat de wereld enkele weken later met een wereldwijde pandemie te maken had. Voor wie de film gezien heeft zal het geen verrassing zijn dat hier stof voor een gesprekskring in zit. De film roept op tot nadenken. Hoe zit dat in onze relatie? Herkennen wij de geschetste patronen en hoe die zich gaandeweg ontwikkeld hebben? Hoe tevreden of ontevreden zijn wij daarmee?

Aan de hand van de film die in november 2020 door Kerk-Anders getoond zal worden zullen we in deze gesprekskring met elkaar in gesprek gaan over veelvoorkomende patronen in relaties. Ook staan we stil bij de vraag hoe iets dat goed begint toch kan ontsporen. Tenslotte zoeken we wegen naar gezonde relaties.

Deze gesprekskring is een vervolg op de gesprekskring van 2018-2019 ‘leven in relaties’. Daar ging het meer om relaties door de generaties heen. Nu gaat het meer om de *patronen* in relaties en de *relatietypen*. Bijbelse voorbeelden daarvan zullen ook aan de orde komen. Dat alles met behulp van inzichten uit de pastorale psychologie.

Aanmelden: flier@ontmoetingskerksleeuwijk.nl

Filmavond – Kapsalon Romy

Datum : woensdag 13 januari 2021
Tijd : 14.00 uur (*andere aanvangstijd*)
Plaats : Koren-aar
Leiding : Rien van de Kreeke

Een hartverwarmende *familie*film, dus gepland op een woensdagmiddag.

Samen met je kind/kleinkind naar een leuke en grappige film.

De band tussen de 10-jarige Romy en haar strenge oma, kapster Stiene is broos, maar verandert ingrijpend als oma steeds vergeetachtiger wordt. Oma past met frisse tegenzin op haar kleindochter Romy, omdat haar pas gescheiden dochter Margot moet werken. Oma, nog steeds actief als kapster, worstelt met beginnende Alzheimer. Romy vindt het niet leuk dat ze elke dag naar de kapsalon moet, maar alles wordt anders als oma haar kleindochter in vertrouwen neemt over haar toenemende verwardheid. Dan realiseert Romy zich, dat oma niet alleen op haar past, maar zij ook op oma.

De band tussen de twee groeit, terwijl oma steeds meer lijkt te veranderen: ze is liever dan anders, makkelijker en ze vertelt over haar jeugd in Denemarken. Romy staat oma zoveel mogelijk bij in het runnen van de kapsalon, maar als dat niet langer gaat, trekt Romy haar eigen plan. Ze besluit oma's grootste droom in vervulling te laten gaan.

Boekbespreking – In ongenade

Datum : dinsdag 19 januari 2021
Tijd : 20.00 uur
Plaats : Koren-aar
Leiding : ds. Adrian Blom

Kom en geniet van de bespreking van dit boek. Handig voor de oriëntatie op je weg door 'Black lives matter', '#me too', en 'Zwarte Piet'. Ervaar 'het geweld van seks' en 'de seks van geweld'. Ontdek zowel je morele puurheid als je totale verdorvenheid. Krijg én grip op je leven én vertrouwd op God. Het boek is een handreiking voor genot op 1,5 m afstand.

Het boek was winnaar van de Nobelprijs voor letterkunde in 2003. 'In ongenade' speelt af tegen de achtergrond van de politieke omwenteling (1994) in mijn (Adrian Blom) land (Zuid-Afrika) van herkomst. De karakters in het boek worden persoonlijk en genuanceerd neergezet en uitgewerkt. En toch vertegenwoordigen de karakters ook hele groepen en conflicterende belangen in Zuid-Afrika en in de wereld. In mijn (A.B.) achterhoofd heb ik een gedachte om in oktober 2022 een groepsreis naar Zuid-Afrika te begeleiden. 'In ongenade' lijkt mij een goede voorbereiding om in ZA meer te kunnen zien dan de fraaie toeristische plaatjes of de zorgwekkende nieuwsberichten.

Boekbespreking – De onzichtbare maat

Datum : dinsdag 9 februari 2021
Tijd : 19.30 uur (*andere aanvangstijd*)
Plaats : Koren-aar
Leiding : ds. Coen Westerveen

Begin 2020 publiceerde de rechtsfilosoof Andreas Kinneging een lijvig boek getiteld De onzichtbare MAAT. Weten we nog wat dat is: maat houden? Misschien is mateloosheid wellicht hét kenmerk van onze tijd en lijkt deze zich losgezongen te hebben van de rijke Europese Traditie, die teruggaat op de oude Griekse cultuur (Athene) en het Jodendom en Christendom (Jeruzalem). In die oude, eerbiedwaardige tradities gaat het er immers om de juiste Maat te vinden in de werkelijkheid, al is ze niet zichtbaar. Je moet er oog voor hebben. Er is

een juiste maat in kleding, in eten en drinken, een juiste maat in werken en ontspannen, in vreugde en verdriet, in vrijheid en gelijkheid, ja in alles. Zelfs tact is een vorm van maatvoering. Redelijkheid is dat ook. Goed en kwaad zijn uiteindelijk niets anders dan maat houden.

Helaas hebben de Verlichting en de Romantiek, die in de moderne wereld de lakens uitdelen, deze wijsheid grotendeels weggevaagd. En het heeft er veel van weg dat de meesten van ons dat geen ramp vinden. Vergeten wordt dan dat genoemde ideologieën oneindigheid, dat wil zeggen mateloosheid propageren. Het gevolg is een wereld die uit het lood geslagen is en een mens die niet waar hij/zij het zoeken moet. En het is zo eenvoudig: de juiste Maat. Onze voorouders wisten het. Wij zijn het vergeten. Tijd voor een goed gesprek, de Traditie met elkaar af te stoffen en haar weer tot leven te brengen.

Judas, verrader of vriend?

Datum : woensdag 17 februari 2021
Tijd : 19.30 uur (*andere aanvangstijd*)
Plaats : Koren-aar
Leiding : ds. Ries van der Zouwen

Judas laat ons iets zien van de hartstocht, de tragiek, de broosheid en de feilbaarheid van de volgeling van Jezus. Wij volgen zijn spoor in de bijbel en kijken dan hoe Judas is afgeschilderd in de kunst. Schilderijen, beelden en composities vertellen het verhaal van deze wonderlijke discipel van Jezus. En, we komen verrassende beelden en interpretaties tegen. Kunstenaars denken en werken tenslotte vaak buiten de vastgestelde lijntjes en hebben zo hun eigen, vaak inspirerende en verrassende, ideeën.

Gezamenlijke maaltijd in de veertigdagentijd

Datum : wordt nog gecommuniceerd
Plaats : Koren-aar
Leiding : leden van de veertigdagentijd commissie

De veertigdagentijd is van oudsher een tijd van onthouding en bezinning. Jaarlijks bereiden wereldwijd Christenen zich voor op het Paasfeest door het lijden en sterven van Jezus te gedenken én zijn verrijzenis te vieren met Pasen. Nu zult u het wellicht wat tegenstrijdig vinden klinken: 'een maaltijd in de veertigdagentijd, de vastentijd.'

We kunnen u geruststellen. Bij de maaltijd die georganiseerd zal worden, willen we in alle soberheid samen optrekken op weg naar Pasen. Wij hopen op inspirerend samenzijn!

Maximaal 30 deelnemers

Anmelden: de5giessens@hetnet.nl

Gesprekskring - Deugen de meeste mensen?

Datum : maandag 1 en 8 maart 2021
Tijd : 20.00 uur
Plaats : Trefpunt
Leiding : ds. Leo Oosterom

Is de mens van nature goed of slecht? In de geschiedenis van filosofie en theologie keert die vraag steeds terug, waarbij de antwoorden elkaar afwisselen. Dan weer heeft het optimistische mensbeeld de overhand en even later meldt zich toch weer twijfel aan die goedwillende mens. Dat geldt ook de recente geschiedenis. Terwijl we in de kerk nog afscheid aan het nemen zijn van het inktzwarte mensbeeld van de orthodoxie, groeit in de postmoderne cultuur een nieuw wantrouwen, vaak onderbouwd met gegevens ontleend aan de

biologie. We blijken minder rationeel en goedwillend te zijn dan we ons zelf vertellen. En zelfs uit goede bedoelingen kunnen alsnog de vreselijkste dingen voortkomen. Dus, hoe zit het nou?

Aan de hand van enkele Bijbelteksten en gedachten ontleend aan onderstaande literatuur kijken we naar de zin en onzin van diverse mensbeelden. We besteden aandacht aan achterliggende filosofische en theologische gedachten. Tenslotte kijken we naar de legitimiteit van de vraag zelf: is het zinvol om te spreken over mensen die van nature goed of slecht zijn? Is er een alternatief?

Kennis van de inhoud van een of meer van deze boeken is niet vereist, maar helpt wel:

- 'De meeste mensen deugen' van Rutger Bregman
- 'Mens/onmens' van Bas Heijne
- 'Sapiens' van Yuval Noah Harari
- 'Het lucifer effect' van Philip Zimbardo
- 'De bonobo en de tien geboden' van Frans de Waal

1 maart 2021:

- Verkenning thema
- In zonde ontvangen en geboren: niet veel goeds onder het laagje vernis

8 maart 2021:

- De kroon van de schepping: mensen van goede wil
- Het vat en de appels: systemische aspecten van goed en kwaad

Partridge project

Datum : woensdag 3 maart 2021
Tijd : 20.00 uur
Plaats : Koren-aar
Leiding : Henk van Diest

Een internationaal natuurontwikkelingsproject dat ook in het Land van Altena een nieuw cultuurlandschap laat zien. Hoe kan moderne landbouw toch samen gaan met een rijk weide- en akkergebied. De term natuurinclusieve landbouw gaat steeds verder zijn intrede doen. En de patrijs is het boegbeeld van dit unieke Europese project. We volgen het leefpatroon van de patrijs op de voet. En daaraan gekoppeld het bevorderen van de biodiversiteit. Een avond waar de natuur in onze omgeving in alle facetten de aandacht krijgt. Een project dat plaatsvindt in onze “achtertuin” mag je niet missen.

Kruisweg

Datum : maandag 29 maart 2021
Tijd : 20.00 uur
Plaats : Koren-aar
Leiding : leden werkgroep Kerk-Anders

De kruisweg staat al in een eeuwenlange traditie. In, veelal, rooms-katholieke kerken loopt men op Goede Vrijdag langs 14 (soms 15) zogenaamde staties, schilderijen die met elkaar het verhaal van het lijden en de kruisiging van Jezus weergeven.

De laatste jaren komt het “ lopen” van de kruisweg ook in protestantse kringen in de belangstelling. Kerk-Anders verzorgt al ruim 15 jaar een kruisweg op de maandag van de stille week. De eerste jaren in het oude kerkje aan de dijk en daarna in de kerkzaal van de Hervormde Gemeente. Wij maken gebruik van materiaal dat door, vooral moderne kunstenaars is gemaakt.

We doen dit met behulp van een presentatie, waarbij we na iedere “statie” een gedicht of gebed uitspreken, een keervers zingen en luisteren naar een muzikaal ensemble.

Na afloop is er koffie.

Poëzie in Gorinchem

Datum : zaterdag 27 maart 2021
Tijd : wordt t.z.t. gecommuniceerd
Plaats : Gorinchem
Leiding : Bert van 't Land

Bert van 't Land is medeoprichter en initiatiefnemer van de St. Poëzieroute en (oud)bestuurslid van de St. Stadsherstel. Zijn kennis wil hij graag met u delen tijdens een alternatieve wandeling door de prachtige vestingstad Gorinchem. Trek er - afhankelijk van het tempo - zo'n 2 uur voor uit, inclusief een rustpauze halverwege. In 2010 begon een initiatiefgroep met de realisatie van een Poëzieroute dwars door Gorinchem, met name door de binnenstad. De start van de reeks van 39 gedichten en tekstfragmenten is het gedicht '*Dienstregeling*' van de Gorcumse dichter Jozef Eijckmans. De route loopt tot en met stadscafé Metropole aan het Melkpad. Aan de hand van negenendertig gedichten aan de gevels, in het straatwerk en in de openbare ruimte vertelt Bert u hier meer over.

Kloosterweekend

Datum : vrijdag 9 april t/m zondag 11 april 2021
Plaats : Oosterhout
Leiding : Marit de Graaff en Johan de Ruiter

In het voorjaar van 2021, hebben wij weer het plan om naar een klooster toe te gaan. Deze keer is ons oog gevallen op een klooster dicht in de buurt van Sleeuwijk/Woudrichem, nl. de Onze Lieve Vrouwe Abdij te Oosterhout (www.olvabdijoosterhout.nl). De Benedictinessen Zusters zullen ons van harte welkom heten in hun prachtige klooster op het landgoed. Zij zijn een gemeenschap van zo'n 25 zusters, die in een veranderende wereld willen doen, wat de kern blijft van het monastieke leven nl. zichzelf geven in een Godgewijd leven. Wie de stilte en rust voor een aantal dagen zoekt,

tot zichzelf wil komen, tot bezinning of gebed, het ritme wil ervaren van een aantal Benedictijnse dagen in het klooster, is van harte welkom! Uiteraard moet er rekening gehouden worden met Corona.

Let op: er zijn helaas maar 13 plaatsen om te slapen, dus vol=vol. De kosten zijn ongeveer: €80,-

Aanmelden: graaff.m@xs4all.nl

Let op: uw deelname is definitief na bevestiging door Marit.

Filmavond – Lore

Datum : woensdag 21 april 2021
Tijd : 20.00 uur
Plaats : Koren-aar
Leiding : Rien van de Kreeke

De film Lore speelt zich af in Duitsland, kort na de zelfmoord van Hitler en de capitulatie in mei 1945. De wereld zoals Lore (Saskia Rosendahl) die kende, stort volledig in. Haar vader, een hooggeplaatste SS'er, wordt gearresteerd en ook haar moeder verdwijnt. Als oudste moet ze haar zusje en drie broertjes vanuit Beieren naar Hamburg brengen. Een reis van honderden kilometers, dwars door het Zwarte Woud, dwars door het in zones verdeelde vaderland.

Naast de vele doden, het geweld, machtsmisbruik en honger is er altijd bij oorlogen die grote stroom vluchtelingen op weg naar veiligheid en zekerheid.

Deze film staat ook als symbool voor de kinderen van de overheersers, die verliezers werden. Toen en nu. Ook *zij* zijn slachtoffers van wat de oorlog, het systeem en hun ouders veroorzaakten. Zij bleven (en blijven), ondanks hun onschuld, “de vijand”.

De Orgelzolders - Onderduikers in de Rotterdamse Breepleinkerkerk

Datum : woensdag 28 april 2021
Tijd : 19.30 uur (*andere aanvangstijd*)
Plaats : Koren-aar
Leiding : Anja Matser

Drie Joodse echtparen verbergen zich tijdens de Tweede Wereldoorlog bijna 3 jaar lang op de orgelzolders van een protestantse kerk op Rotterdam-Zuid. De koster, de dominee en hun gezinnen zorgen voor de onderduikers. Het jongste echtpaar krijgt een kind. Een Surinaamse oogarts ontpopt zich als gynaecoloog en samen met een Nederlandse verzetsvrouw helpt hij de baby ter wereld brengen. Allen overleven de Tweede Wereldoorlog. Wie verzint zo'n onwaarschijnlijk verhaal? Niemand. Dat hoefde niet. Het is echt gebeurd.

Beetje bij beetje is er meer bekend geworden over de dramatische gebeurtenissen in de Breekerkplein. Anja Matser (1961) is theoloog en vertelt in dit boek het bijzondere en nu complete verhaal van alle personages die een rol speelden bij deze onderduik.

Excursie Rotterdam

Datum : zaterdag 1 mei 2021
Tijd : wordt t.z.t. gecommuniceerd
Plaats : Rotterdam
Leiding : leden van de werkgroep Kerk-anders

Tijdens deze excursie zal in ieder geval de Breepleinkerkerk worden bezocht van De Orgelzolders (onderwerp van de lezing van 28 april 2021). De rest van het programma zal later worden bekend gemaakt.

Luisteravond - op huisbezoek met Mendelssohn

Datum : maandag 10 mei 2021
Tijd : 20.00 uur
Plaats : Pastorie, Noterlaan 71
Leiding : ds. Leo Oosterom

De prachtige toonzetting van psalm 42 door Felix Mendelssohn Bartholdy is bij velen bekend. Het stuk wordt regelmatig uitgevoerd en op de radio ten gehore gebracht. Alleen al het samen beluisteren van dit mooie stuk is een avondje meer dan waard.

Er is echter meer mogelijk met dit muziekstuk. Door goed te kijken naar wat Mendelssohn precies doet met de tekst en de stemverdeling in zijn toonzetting van de psalm, kan nieuw zicht ontstaan op de betekenis van de bijbeltekst. En wel in het bijzonder waar het de kern van psalm 42 betreft: wat betekent het om door ellende en verdriet overvallen te worden? Hoe gaan wij om met mensen die door het noodlot getroffen worden?

Goed beschouwd biedt deze luisteravond dus driedubbel waar voor uw geld: genieten van mooie muziek van Mendelssohn, creatieve exegese van psalm 42 en een minicursus pastoraat ineen.

Maximum aantal deelnemers: 12

Fietstocht langs de herinneringsbomen en –bankjes in de kernen van de voormalige gemeente Werkendam

Datum : zaterdag 5 juni 2021
Tijd : wordt t.z.t. gecommuniceerd
Plaats : verzamelen bij de parkeerplaats bij het Trefpunt
Leiding : leden van de werkgroep Kerk-anders

In november/december 2018 werden er ter herinnering aan de gemeentenaam door de gemeente Werkendam in ieder dorp een herinneringsboom en een bankje geplaatst. Op elk bankje is een gegraveerd typeplaatje aanwezig met de registratie van dit moment. De gemeente Woudrichem deed dat ook.

Begin 2019 werden er ook nog eens 21 gedichten door bewoners van de 21 kernen van de nieuwe gemeente Altena gemaakt op initiatief van de Stichting Poëzie Land van Altena. De gedichten werden in de buurt van die bomen en bankjes geplaatst.

Waar staan ze en zit daar een leuke fietstocht in? Wij denken van wel.... De tocht wordt gecombineerd met in de pauze een verrassend bezoek aan een heel bijzonder plekje "ergens in het niemandsland tussen twee kernen van de voormalige gemeenten Werkendam en Woudrichem".

AANMELDEN - PRAKTISCHE REGELS

Het algemene emailadres van de werkgroep Kerk-Anders voor aanmeldingen, vragen en/of opmerkingen is:

werkgroepkerk.anders@gmail.com

LET OP: voor de gesprekskringen van ds. Christien Flier en ds. Leo Oosterom en voor de maaltijd georganiseerd door de 40-dagen commissie kunt u zich alleen bij hen aanmelden. Deze emailadressen staan erbij vermeld.

Wilt u zich aanmelden voor een activiteit van Kerk-Anders, houdt u dan rekening met de volgende regels:

- **Aanmelden is voor alle activiteiten verplicht, bij voorkeur per mail.**
- **Bij alle activiteiten zal een intekenlijst liggen, zolang dit i.v.m. het COVID19 virus noodzakelijk/wenselijk is. Graag uw gegevens op de lijst noteren. Dit om eventueel contactonderzoek mogelijk te maken.**
- De opgaven voor deelname worden verwerkt in volgorde van binnenkomst. Een aantal activiteiten is gebonden aan een maximaal aantal deelnemers. Dit staat in principe bij het onderdeel genoemd.
- Bij de meeste activiteiten is deelname gratis. Soms wordt er een financiële bijdrage gevraagd. Ook dit staat te lezen in het informatie boekje. Graag zoveel mogelijk gepast betalen.
- Bij buitengaatse reizen zoals een stedentrip, zijn alle kosten uiteraard voor eigen rekening (als er met meerdere personen wordt gereden, worden autokosten onderling verdeeld).
- We vragen u om een vrijwillige bijdrage voor de koffie/thee die tijdens de avonden geschonken wordt. U zult op de bar een koffiepote vinden waarin u uw bijdrage kunt achterlaten.

FLITSBERICHT

In het komende jaar is het mogelijk dat u af en toe een mail krijgt met de flitsende naam FLITSBERICHT.

Het kan gebeuren dat er, als ons nieuwe programma klaar is, er nog weer iets voorbij komt waarvan we denken: "Dat zou echt iets voor Kerk-Anders zijn geweest".

Dan biedt internet uitkomst. Aan alle mailadressen in ons bezit sturen we dan een bericht over deze activiteit.

Hopelijk lukt het ons in de komende tijd weer om zo af en toe een FLITSBERICHT aan belangstellenden door te sturen!

Dit is een uitgave van de werkgroep Kerk-Anders, oplage 200 stuks.